

Bryssel, 17. lokakuuta 2024
(OR. en)

EUCO 25/24

CO EUR 20
CONCL 5

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Eurooppa-neuvoston kokous (17. lokakuuta 2024) – Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

I. UKRAINA

1. Eurooppa-neuvosto kävi keskustelun Ukrainan presidentin kanssa.
2. Eurooppa-neuvosto käsitteli Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan sen kaikissa ulottuvuuksissa ja tarkasteli edistymistä, joka koskee unionin monipuolista tukea Ukrainalle ja Ukrainan kansalle maan käyttäessä luonnollista oikeuttaan puolustautua.
3. Eurooppa-neuvosto toistaa tuomitsevansa jyrkästi Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan, joka rikkoo selvästi YK:n peruskirjaa, ja vahvistaa jatkuvan tukensa Ukrainan itsenäisyydelle, suvereniteetille ja alueelliselle koskemattomuudelle maan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä. Se vahvistaa myös, että Euroopan unioni on vakaasti sitoutunut jatkamaan poliittista, rahoituksellista, taloudellista, humanitaarista, sotilaallista ja diplomatian avulla annettavaa tukeaan Ukrainalle ja sen kansalle niin kauan ja niin voimakkaasti kuin se on tarpeen. Venäjä ei saa voittoa.
4. Eurooppa-neuvosto toistaa tukensa kattavalle, oikeudenmukaiselle ja kestäväälle rauhalle, jonka perustana ovat YK:n peruskirjan periaatteet ja kansainvälinen oikeus ja joka on Ukrainan rauhansuunnitelman keskeisten periaatteiden ja tavoitteiden mukainen. Ukrainan rauhaa käsitelleen huippukokouksen jälkeen Euroopan unioni ja jäsenvaltiot jatkavat intensiivisiä maailmanlaajuisia vaikuttamistoimia, joilla pyritään kokoamaan mahdollisimman laaja kansainvälinen tuki ja määrittelemään jatkotoimia. Eurooppa-neuvosto painottaa myös, että yhtäkään Ukrainaan liittyvää aloitetta ei voida tehdä ilman Ukrainaa. Euroopan unioni aikoo seurata tiiviisti tätä asiaa ja yhteisiä kansainvälisiä lisätoimia. Eurooppa-neuvosto pitää myönteisenä, että Dubrovnikissa järjestettiin 9. lokakuuta 2024 Ukrainan ja Kaakkois-Euroopan välinen huippukokous.

5. Eurooppa-neuvosto tarkasteli toimia, joilla toimitetaan sotilaallista tukea Ukrainalle. Se kehottaa neuvostoa saattamaan pikaisesti päätökseen työn sellaisten Euroopan rauhanrahaston avustustoimenpiteiden osalta, joilla kannustetaan tehostamaan sotilaallisen tuen toimittamista Ukrainalle. Eurooppa-neuvosto kehottaa lisäämään nopeasti sotilaallista tukea ja nopeuttamaan sen toimittamista, etenkin ilmapuolustusjärjestelmien, ammusten ja ohjusten osalta, sillä niitä tarvitaan kiireellisesti Ukrainan väestön ja kriittisen energiainfrastruktuurin suojelemiseen, ja painottaa, että on tärkeää lisätä tukea Ukrainan puolustusteollisuudelle. Eurooppa-neuvosto on myös tyytyväinen EU:n sotilaallisen avustusoperaation toimeksiannon jatkamiseen, panee merkillä operaation strategista uudelleenarviointia koskevan parhaillaan käynnissä olevan työn ja kehottaa neuvostoa hyväksymään päivitetyn toimeksiannon pikaisesti.
6. Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää täyttää Apuliassa järjestetyssä G7-huippukokouksessa annettu sitoumus tarjota G7-kumppaneiden kanssa noin 45 miljardia euroa (50 miljardia Yhdysvaltain dollaria) tukea Ukrainan nykyisiin ja tuleviin sotilaallisiin, budjetti- ja jälleenrakennustarpeisiin vuoden loppuun mennessä. Tältä osin se pyytää ulkoasiainedustajaa ja komissiota tekemään yhteistyötä Ukrainan kanssa kaikilla näillä osa-alueilla. EU:n lainsäädännön mukaisesti Venäjän varojen olisi pysyttävä pysäytettyinä, kunnes Venäjä lopettaa hyökkäyssotansa Ukrainaa vastaan ja korvaa sille sodan aiheuttamat vahingot. Tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa kaikilta osin kunnioittaen Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen päätökseen käyttää Venäjän pysäytetyistä varoista saatuja ylimääräisiä tuottoja ottaen edelleen huomioon kaikki asiaankuuluvat oikeudelliset ja taloudelliset näkökohdat. Se pyrkii varmistamaan oikeudenmukaisen vastuunjaon ja solidaarisuuden G7-kumppaneiden sekä niiden jäsenvaltioiden kanssa, joilla on erityisiä rahoituksellisia ja oikeudellisia riskejä.
7. Sotilaallisen tuen tarjoamisessa kunnioitetaan kaikilta osin tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa ja otetaan huomioon kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut.

8. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Venäjän jatkuvan tulituksen, jonka kohteena on Ukrainan kriittinen energia- ja siviili-infrastruktuuri. Se tukee kaikkia toimia, niin julkisia kuin yksityisiä, joilla lisätään kiireellisesti Ukrainan energiavarmuutta ennen talvea ja käsitellään ukrainalaisten välittömiä humanitaarisia ja pelastuspalvelutarpeita samalla, kun parannetaan Ukrainan energiajärjestelmän häiriönsietokykyä pitkällä aikavälillä. Eurooppa-neuvosto korostaa, että ydinlaitosten turvallisuutta ja turvajärjestelyjä vaarantavaa toimintaa on mahdoton hyväksyä. Se on tyytyväinen Kansainvälisen atomienergiajärjestön pyrkimykseen seurata tilannetta ja auttaa ydinturvallisuuden ja ydinturvajärjestelyjen ylläpitämisessä. Se kehottaa tässä yhteydessä jatkamaan Ukrainan energiajärjestelmän integroimista unionin energiaverkkoon ja toteuttamaan tähän liittyviä konkreettisia toimia. Eurooppa-neuvosto toteaa, että naapurimaina olevilla jäsenvaltioilla on tärkeä rooli.
9. Eurooppa-neuvosto tuomitsee satamainfrastruktuurin tuhoamisen ja iskut kauppa- aluksiin. Se vastustaa elintarvikkeiden käyttämistä aseena, koska se heikentää maailman ruokaturvaa ja vaikuttaa haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin ja alueisiin, joilla tarpeet ovat suurimmat.
10. Eurooppa-neuvosto on erittäin huolissaan raporteista, joiden mukaan Venäjän joukot ovat teloittaneet ukrainalaisia sotavankeja. Se korostaa, että kansainvälistä humanitaarista oikeutta on kunnioitettava kaikissa tilanteissa, myös sotavankien kohtelun osalta. Yksikään rikos ei saa jäädä rankaisematta.
11. Euroopan unioni on valmis rajoittamaan entisestään Venäjän kykyä käydä sotaa muun muassa lisäpakotteiden ja, kuten Eurooppa-neuvoston huhtikuussa 2024 antamissa päätelmissä kehoitettiin ja niiden mukaisesti, venäläisille ja valkovenäläisille maataloustuotteille asetettavien tuontitullien avulla. Eurooppa-neuvosto toistaa kehotuksensa panna pakotteet tehokkaasti täytäntöön kaikilta osin sekä toteuttaa lisätoimia, joilla torjutaan niiden kiertämistä muun muassa kolmansien maiden kautta.

12. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi kolmansien maiden jatkuvan tuen Venäjän hyökkäyssodalle ja vaatii niitä lopettamaan kaiken avustamisen. Tämä ei koske vain sotilaallista tukea, vaan myös Venäjän sotateollisen perustan ylläpitämiseksi tarvittavien kaksikäyttötuotteiden ja arkaluonteisten tuotteiden toimittamista. Kansainvälisten kumppaneiden kanssa koordinoiden Euroopan unioni on reagoinut nopeasti tähän Euroopan ja koko maailman turvallisuuteen kohdistuvaan uhkaan, myös uusien ja huomattavien Iranin vastaisten rajoittavien toimenpiteiden paketilla, johon sisältyy Iranin ballistisia ohjuksia ja drooneja koskeviin ohjelmiin osallistuvien henkilöiden ja yhteisöjen nimeäminen.
13. Euroopan unioni on edelleen sitoutunut tukemaan kansainvälisten kumppaneiden kanssa koordinoiden Ukrainan vahinkojen korjaamista sekä sen elpymistä ja jälleenrakentamista. Italia järjestää seuraavan Ukrainan elpymistä käsittelevän konferenssin heinäkuussa 2025.
14. Euroopan unioni jatkaa tiivistä yhteistyötä Ukrainan kanssa ja tukee sen uudistuspyrkimyksiä tiellä kohti liittymistä Euroopan unioniin.
15. Euroopan unioni on edelleen sitoutunut tukemaan sodan vuoksi siirtymään joutuneita henkilöitä sekä Ukrainassa että Euroopan unionissa, muun muassa myöntämällä riittävää ja joustavaa rahoitustukea jäsenvaltioille, joissa pakolaisista koituvista terveydenhoito-, koulutus- ja elinkustannuksista aiheutuvat rasitteet ovat suurimmat.

II. LÄHI-ITÄ

16. Eurooppa-neuvosto on erittäin huolissaan Lähi-idän tilanteen dramaattisesta sotilaallisesta kärjistymisestä sekä riskeistä, joita tämä merkitsee koko alueen kannalta. Se pyytää kaikkia osapuolia noudattamaan äärimmäistä pidättyvyyttä, lopettamaan kaikki vihamielisyydet välittömästi ja noudattamaan täysin kansainvälistä oikeutta, myös kansainvälistä humanitaarista oikeutta. Euroopan unioni on täysin sitoutunut auttamaan tilanteen liennyttämisessä ja jännitteiden vähentämisessä.

17. Euroopan unioni on edelleen sitoutunut jatkamaan tarveperusteisen avun antamista Lähi-idän alueen väestölle kiinnittäen erityistä huomiota kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin ja laajentamaan humanitaarista toimintaansa kasvavien tarpeiden vuoksi.
18. Eurooppa-neuvosto tuomitsee mitä jyrkimmin Iranin iskut Israeliin 1. lokakuuta 2024 ja Iranin vakavat epävakauttavat toimet kaikkialla Lähi-idässä huthien, Hizbollahin ja Hamasin kaltaisten terroristi- ja aseellisten ryhmien toimesta. Tällaiset toimet uhkaavat vakavasti alueen vakautta. Se toistaa, että Israelilla on oikeus puolustaa itseään ja että Euroopan unioni on sitoutunut Israelin turvallisuuteen ja alueen vakauteen. Kaikkien osapuolten on kunnioitettava kansainvälistä humanitaarista oikeutta, ja iskujen ja kostotoimien vaarallisen kierteen on päätyttävä.
19. Eurooppa-neuvosto ilmaisee äärimmäisen huolensa Libanonin tilanteen sotilaallisesta kärjistymisestä ja pitää valitettavana henkensä menettäneiden siviilien aivan liian suurta määrää, laajenevista väkivaltaisuuksista johtuvia pakkomuuttoja ja jatkuvaa sotilaallista voimankäyttöä. Se muistuttaa tarpeesta varmistaa, että siviilejä suojellaan kaikkina aikoina, että siviili-infrastruktuuria ei oteta iskujen kohteeksi ja että kansainvälistä oikeutta noudatetaan. Hizbollahin tekemien raketti-iskujen on loputtava. Libanonin suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta on kunnioitettava. Eurooppa-neuvosto vaatii välitöntä tulitaukoa sinisellä linjalla sekä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1701 täysimääräistä ja symmetristä noudattamista. Se myös kehottaa kaikkia kumppaneita reagoimaan Libanonin kasvavaan humanitaariseen kriisiin. Euroopan unioni aikoo jatkaa tilanteesta kärsivän väestön tukemista, mukaan lukien pakolaiset, maan sisäisesti siirtymään joutuneet henkilöt ja vastaanottavat yhteisöt. Eurooppa-neuvosto vahvistaa, että on tarpeen luoda YK:n pakolaisjärjestön määrittelemät edellytykset syyrialaispakolaisten turvalliselle, vapaaehtoiselle ja ihmisarvoiselle paluulle. Se toistaa unionin tukevan voimakkaasti Libanonin valtion instituutioita, myös Libanonin asevoimia. Kansainvälinen konferenssi Libanonin kansalle ja suvereniteetille annettavasta tuesta, joka järjestetään Pariisissa 24. lokakuuta 2024, edistää näitä toimia. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia Libanonin kumppaneita osallistumaan Libanonin asevoimien vahvistamiseen ja toistaa unionin olevan valmis edistämään tällaisten toimien kansainvälistä koordinointia tarpeen mukaan.

20. Eurooppa-neuvosto tuomitsee Libanonissa olevia YK:n väliaikaisia rauhanturvaajajoukkoja (UNIFIL) vastaan kohdistetut hyökkäykset, joissa on haavoittunut useita rauhanturvaajia. Tällaiset hyökkäykset rikkovat vakavasti kansainvälistä oikeutta, niitä ei voida mitenkään hyväksyä, ja ne on lopetettava välittömästi. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että kaikilla toimijoilla on velvollisuus ryhtyä tarvittaviin toimiin varmistaakseen YK:n henkilöstön ja omaisuuden turvallisuuden ja kunnioittaakseen YK:n tilojen loukkaamattomuutta kaikkina aikoina. Eurooppa-neuvosto tukee UNIFILin erittäin tärkeää vakauttavaa roolia Etelä-Libanonissa ja kehottaa kaikkia osapuolia suojelemaan ja tukemaan UNIFILin tärkeää tehtävää. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia osapuolia noudattamaan täysimääräisesti velvoitteitaan taata UNIFILin henkilöstön turvallisuus kaikkina aikoina ja sallimaan UNIFILin jatkaa toimeksiantonsa täytäntöönpanoa.
21. Hamasin 7. lokakuuta 2023 Israeliin kohdistamien raakojen terrori-iskujen traagisen vuosipäivän jälkeen Eurooppa-neuvosto tuomitsee jälleen kerran mitä ankarimmin tämänkaltaiset epäoikeutetut ja tahalliset väkivallanteot sekä antaa tukensa uhrien perheille ja Hamasin panttivangeille.
22. Eurooppa-neuvosto toistaa vaatimuksensa, että Gazaan on saatava välitön tulitauko, kaikki panttivangit on vapautettava ehdoitta, merkittävän humanitaarisen avun perillepääsyä on kiireellisesti parannettava ja keskeytymätöntä jakelua kaikkialle Gazaan tehostettava, ja väkivaltaisuuksien on päättyttävä pysyvästi, YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2735 mukaisesti. Se tukee tältä osin Egyptin, Qatarin ja Yhdysvaltojen välitystoimia. Se tunnustaa myös Jordanian keskeisen roolin kriisin lieennyttämisessä ja korostaa Jordanian ja Egyptin ja niiden rajojen vakauden ja turvallisuuden merkitystä. Eurooppa-neuvosto pitää valitettavana Gazassa ja Länsirannalla henkensä menettäneiden siviilien, erityisesti naisten ja lasten, aivan liian suurta määrää sekä nälän katastrofaalista yleisyyttä ja välitöntä nälänhädän vaaraa, joka johtuu avun riittämättömästä pääsystä Gazaan. Lisäksi se muistuttaa, että Kansainvälisen tuomioistuimen määräykset on pantava kaikilta osin täytäntöön.

23. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen kesäkuussa 2024 antamansa päätelmät ja tuomitsee jyrkästi tilanteen kärjistymisen entisestään Länsirannalla, myös Itä-Jerusalemossa, siirtokuntalaisten lisääntyneen väkivallan, laittomien siirtokuntien laajentamisen ja Israelin armeijan operaatioiden vuoksi. Se kehottaa neuvostoa jatkamaan työtä uusien rajoittavien toimenpiteiden määrittämiseksi siirtokuntien ääriryhmille sekä niitä tukeville yhteisöille ja järjestöille.
24. Eurooppa-neuvosto toistaa Euroopan unionin olevan tiukasti sitoutunut kahden valtion ratkaisuun perustuvaan oikeudenmukaiseen, kattavaan ja kestäväan rauhaan. Lisäksi se toistaa unionin tuen palestiinalaishallinnolle sen kiireellisimpiin tarpeisiin vastaamiseksi ja sen uudistusohjelman tukemiseksi. Euroopan unioni pyrkii aktiivisesti tukemaan kansainvälisiä kumppaneita ja tekemään niiden kanssa yhteistyötä konkreettisissa peruuttamattomissa toimissa kohti kahden valtion ratkaisua, myös poliittisen prosessin elvyttämiseksi tätä varten, mukaan lukien järjestämällä kansainvälisen rauhankonferenssin mahdollisimman pian. Eurooppa-neuvosto korostaa, että uskottava polku kohti Palestiinan valtiollista asemaa on ratkaiseva osa kyseistä poliittista prosessia.
25. Eurooppa-neuvosto vahvistaa täyden ja järkkymättömän tukensa YK:n pääsihteerille. YK:n pääsihteeria ei olisi julistettava ei-toivotuksi henkilöksi missään. Eurooppa-neuvosto painottaa YK:n ja sen järjestöjen keskeistä roolia ja erityisesti palestiinalaispakolaisten avustusrakenteen UNRWA:n olennaisen tärkeää roolia siviiliväestön tukijana Gazassa ja koko alueella. UNRWA:n toimintasuunnitelman jatkuva toteuttaminen on keskeisen tärkeää. Eurooppa-neuvosto tuomitsee kaikki yritykset kumota Israelin ja UNRWA:n välinen vuoden 1967 sopimus ja muut pyrkimykset estää sitä toteuttamasta toimeksiantoaan.
26. Eurooppa-neuvosto keskusteli myös Punaisenmeren tilanteesta ja kehottaa huteja lopettamaan välittömästi kaikki iskut ja sallimaan merellisen turvallisuuden palauttamisen. Se korostaa EUNAVFOR ASPIDES- ja EUNAVFOR ATALANTA -operaatioiden merkittävää panosta merellisen turvallisuuden ja merenkulun vapauden edistämisessä.

III. SÄÄNTÖPOHJAISEN KANSAINVÄLISEN JÄRJESTYKSEN VARMISTAMINEN

27. Konfliktit ja jännitteet kärjistyvät, ja hälyttävä piittaamattomuus kansainvälisestä oikeudesta lisääntyy. Tässä tilanteessa Eurooppa-neuvosto toistaa sitoutumisensa tehokkaaseen monenvälisyyteen ja sääntöpohjaiseen kansainväliseen järjestykseen, jonka ytimessä on Yhdistyneet kansakunnat, ja vaalii määrätietoisesti YK:n peruskirjaa ja siihen kirjattuja sääntöjä ja periaatteita, muun muassa suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta, poliittista riippumattomuutta ja itsemääräämisoikeutta koskevia periaatteita.
28. Eurooppa-neuvosto on edelleen sitoutunut lopettamaan rankaisemattomuuden ja varmistamaan, että kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksiin syylistyneet saatetaan teoistaan vastuuseen, kaikkialla maailmassa. Se muistuttaa, että on tärkeää tukea kansainvälisten tuomioistuinten päätöksiä ja panna ne täytäntöön.
29. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen tulevaisuussopimuksen hyväksymiseen, joka tähtää monenvälisen järjestelmän elvyttämiseen ja Yhdistyneiden kansakuntien mukauttamiseen tulevaisuuden vaatimuksiin.

IV. KILPAILUKYKY

30. Eurooppa-neuvosto kehottaa huhtikuussa 2024 antamiensa päätelmien pohjalta ja vuosia 2024–2029 koskevan strategisen ohjelman mukaisesti toteuttamaan enemmän toimia, joilla parannetaan unionin kilpailukykyä, lujitetaan sen talouden häiriönsietokykyä, turvataan sen teollisuuden uudistuminen ja saavutetaan sisämarkkinoiden täysi potentiaali, varmistaen samalla tasapuoliset toimintaedellytykset sekä EU:n sisällä että maailmanlaajuisesti. Se korostaa tehokkaiden toimien kiireellisyyttä.
31. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia EU:n toimielimiä, jäsenvaltioita ja sidosryhmiä ensisijaisena asiana viemään työtä eteenpäin erityisesti vastatakseen haasteisiin, jotka on yksilöity Enrico Lettan selvityksessä ”Much More Than A Market” ja Mario Draghin raportissa Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuudesta.

32. Asiaa käsitellään Budapestissa marraskuussa pidettävässä epävirallisessa kokouksessa, ja Eurooppa-neuvosto antaa edelleen säännöllisesti strategista ohjausta unionin kunnianhimoisen kilpailukykyohjelman täytäntöönpanon varmistamiseksi.
33. Eurooppa-neuvosto keskusteli neuvoston käsittelemistä yhdennetyistä maakohtaisista suosituksista, joten vuoden 2024 eurooppalainen ohjausjakso voidaan saattaa päätökseen.

V. MUUTTOLIIKE

34. Eurooppa-neuvosto kävi perusteellisen strategisen keskustelun muuttoliikkeen kaikista ulottuvuuksista ja reiteistä. Se muistuttaa, että muuttoliike on eurooppalainen haaste ja edellyttää eurooppalaista vastausta.
35. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa, jäsenvaltioita ja komissiota tehostamaan työtä helmikuussa 2023 hahmotellun muuttoliikettä koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan kaikilla toiminta-alueilla. Se panee merkille komission puheenjohtajan äskettäisen kirjeen. Eurooppa-neuvosto korostaa hyväksytyn EU:n lainsäädännön täytäntöönpanon ja voimassa olevan lainsäädännön soveltamisen merkitystä, jotta nykyisiin haasteisiin pystytään vastaamaan parhaalla mahdollisella tavalla.
36. Eurooppa-neuvosto kehottaa myös tehostamaan yhteistyötä lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa molempia osapuolia hyödyttävien kattavien kumppanuuksien avulla, jotta voidaan puuttua muuttoliikkeen perimmäisiin syihin ja torjua ihmiskauppaa ja salakuljetusta ihmishenkien menetysten ja sääntöjenvastaisten EU:hun lähtemisten ehkäisemiseksi. Viisumipolitiikan yhdenmukaistaminen naapurimaiden kanssa on tässä yhteydessä tärkeää. Kansallisen toimivallan mukaiset turvalliset ja lailliset väylät ovat keskeisessä asemassa laillisen ja hallitun muuttoliikkeen kannalta.
37. Eurooppa-neuvosto vaatii määrätietoisia toimia kaikilla tasoilla Euroopan unionista suoritettavien palautusten helpottamiseksi, lisäämiseksi ja nopeuttamiseksi hyödyntäen kaikkia asiaankuuluvia EU:n politiikkoja, välineitä ja työkaluja muun muassa diplomatian, kehityksen, kaupan ja viisumien alalla. Se kehottaa komissiota toimittamaan uuden lainsäädäntöehdotuksen kiireellisesti.

38. Venäjän ja Valko-Venäjän tai minkään muunkaan maan ei saa antaa käyttää väärin arvojamme, kuten oikeutta turvapaikkaan, ja heikentää demokratioitamme. Eurooppa-neuvosto ilmaisee solidaarisuutensa Puolalle ja näitä haasteita kohtaaville jäsenvaltioille. Poikkeukselliset tilanteet edellyttävät asianmukaisia toimenpiteitä. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että se pyrkii päättäväisesti varmistamaan unionin ulkorajojen tehokkaan valvonnan erilaisin käytettävissä olevin keinoin, myös Euroopan unionin tuella, EU:n ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti. Eurooppa-neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut torjumaan maahanmuuttajien välineellistämistä poliittisiin tarkoituksiin.
39. Lisäksi olisi pohdittava uusia tapoja ehkäistä ja torjua laitonta muuttoliikettä EU:n ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti.
40. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että on tärkeää, että Schengen-alue toimii moitteettomasti tarkistetun Schengenin rajasäännösten mukaisesti.
41. Eurooppa-neuvosto aikoo palata asiaan.

VI. MOLDOVAN TASAVALTA

42. Eurooppa-neuvosto korostaa Euroopan unionin vankkumatonta tukea Moldovan tasavallalle ja sen liittymisprosessille. Se antaa tunnustusta Moldovan tasavallan viranomaisten johdonmukaiselle sitoutumiselle uudistusprosessiin ja kehottaa niitä jatkamaan uudistuksia ja vahvistamaan maan selviytymiskykyä ja vakautta.
43. Eurooppa-neuvosto tuomitsee Venäjän jatkuvan ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän, joilla se pyrkii horjuttamaan demokraattisia vaaleja ja Moldovan kansan valitsemaa tietä kohti vaurasta, vakaata ja rauhanomaista eurooppalaista tulevaisuutta.
44. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen kolmannen pakotepaketin hyväksymiseen niitä vastaan, jotka ovat vastuussa toimista, joilla pyritään horjuttamaan, heikentämään tai uhkaamaan Moldovan tasavallan suvereniteettia ja itsenäisyyttä. Eurooppa-neuvosto vahvistaa olevansa vakaasti sitoutunut Moldovan tasavallan suvereniteettiin ja alueelliseen koskemattomuuteen.

VII. GEORGIA

45. Eurooppa-neuvosto vahvistaa unionin valmiuden jatkaa Georgian kansan tukemista sen tiellä kohti liittymistä Euroopan unioniin. Samalla se toistaa vakavan huolensa Georgian hallituksen ottamasta toimintalinjasta, joka on Euroopan unionin perustana olevien arvojen ja periaatteiden vastainen.
46. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että tällainen toimintalinja vaarantaa Georgian etenemisen kohti EU-jäsenyyttä ja käytännössä pysäyttää liittymisprosessin. Se kehottaa Georgiaa toteuttamaan demokraattisia, kattavia ja kestäviä uudistuksia Euroopan yhdentymisen peruseriaatteiden mukaisesti. Eurooppa-neuvosto seuraa tilannetta edelleen tiiviisti.
47. Eurooppa-neuvosto odottaa tulevien parlamenttivaalien olevan vapaat, oikeudenmukaiset ja kansainvälisten normien mukaiset ja että kansainvälisillä ja kotimaisilla vaalitarkkailijoilla on niihin esteetön pääsy. Eurooppa-neuvosto korostaa tarvetta suojella vapaita, itsenäisiä ja moniarvoisia tiedotusvälineitä.
48. Eurooppa-neuvosto vahvistaa Euroopan unionin tukevan horjumatta Georgian suvereniteettia, itsenäisyyttä ja alueellista koskemattomuutta sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä. Se korostaa Euroopan unionin olevan edelleen sitoutunut konfliktien rauhanomaiseen ratkaisemiseen ja tunnustamattomuus- ja lähentymispolitiikkaansa.

VIII. ULKOSUHTEET

Sudan

49. Eurooppa-neuvosto ilmaisee syvän huolensa Sudanin konfliktista aiheutuneesta katastrofaalisesta humanitaarisesta tilanteesta ja tuomitsee jyrkästi sen, että hyökkäyksiä kohdistetaan summittaisesti ja suoraan siviileihin, mikä pahentaa humanitaarista kriisiä entisestään. Kaikkien osapuolten on noudatettava kansainvälisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan suojella siviilejä ja helpottaa humanitaarisen avun perillepääsyä. Eurooppa-neuvosto kehottaa jälleen painokkaasti kaikkia konfliktin osapuolia pyrkimään vihollisuuksien välittömään lopettamiseen ja sen myötä konfliktin kestäväään ratkaisemiseen vuoropuhelulla. Euroopan unioni jatkaa humanitaarisen avun antamista ja kehottaa kansainvälistä yhteisöä toteuttamaan pikaisesti Sudania ja sen naapurimaita käsitelleessä kansainvälisessä humanitaarisessa konferenssissa tehdyt sitoumukset.

Venezuela

50. Eurooppa-neuvosto on edelleen erittäin huolissaan Venezuelan tilanteesta ja 28. heinäkuuta 2024 pidettyjä presidentinvaaleja seuranneista ihmisoikeusloukkauksista. Se kehottaa Venezuelan viranomaisia kunnioittamaan Venezuelan kansan demokraattista tahtoa ja lopettamaan oppositioon ja kansalaisyhteiskuntaan kohdistuvat väkivaltaisuuDET, sorron ja häirinnän. Poliittiset vangit on vapautettava. Ainoastaan täydelliset ja riippumattomasti todennettavissa olevat tulokset hyväksytään ja tunnustetaan. Euroopan unioni jatkaa yhteistyötä alueellisten kumppaneiden kanssa tukeakseen Venezuelan kansaa sen demokraattisissa pyrkimyksissä. Se on valmis tukemaan rakentavaa ja osallistavaa siirtymää, jolla tarjotaan takeet molemmille osapuolille, maan poliittisen umpikujan ratkaisemista ja demokraattisten instituutioiden rauhanomaista palauttamista. Euroopan unioni on valmis ottamaan käyttöön kaikki saatavillaan olevat välineet Venezuelan demokratian tukemiseksi. Venezuelan viranomaisten on lopetettava perusteettomat syytökset EU-maita vastaan, noudatettava kaikilta osin diplomaatti- ja konsulisuhteita koskevia Wienin yleissopimuksia ja myönnettävä Venezuelassa pidätetyille EU:n kansalaisille täysi ja esteetön pääsy konsulipalveluihin.

Marokko

51. Eurooppa-neuvosto panee merkille Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikaiset tuomiot, jotka liittyvät EU:n ja Marokon välisiin vuoden 2019 sopimuksiin. Eurooppa-neuvosto ja neuvosto määrittelevät edelleen ulkopolitiikan perussopimusten mukaisesti. Eurooppa-neuvosto vahvistaa, että Euroopan unioni arvostaa suuresti strategista kumppanuuttaan Marokon kanssa, ja toistaa, että tiiviit suhteet Marokon kanssa on säilytettävä ja niitä on vahvistettava edelleen kaikilla Marokon ja EU:n kumppanuuden aloilla.

Haiti

52. Eurooppa-neuvosto on edelleen erittäin huolissaan Haitin tilanteesta. Se kehottaa käynnistämään täysimittaisesti monikansallisen turvallisuustukioperaation, jolla autetaan Haitin kansallista poliisia torjumaan jengiväkivaltaa ja palautetaan oikeusvaltioperiaate. Se kehottaa myös asettamaan uusia kohdennettuja pakotteita väkivallasta vastuussa oleville henkilöille ja yhteisöille, jotta voidaan auttaa palauttamaan Haitiin rauha, turvallisuus, vakaus, demokratia ja oikeusvaltioperiaate.

IX. MUUT ASIAT

Hybridiuhat

53. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Venäjän Euroopan unioniin, sen jäsenvaltioihin ja kumppaneihin kohdistamat kiihtyvät hybriditoimet. Se on tyytyväinen Venäjän epävakauttavan toiminnan vuoksi määrättävien EU:n rajoittavien toimenpiteiden hyväksymiseen. Euroopan unioni ja jäsenvaltiot vahvistavat edelleen selviytymiskykyään ja hyödyntävät yhä täysimääräisesti EU:n hybridivälineistöä ehkäistäkseen ja estääkseen Venäjän hybriditoimintaa ja vastatakseen siihen.

Korkeat energianhinnat

54. Eurooppa-neuvosto keskusteli sähkön korkeiden ja epävakaiden hintojen aiheuttamasta tilanteesta joissakin osissa Eurooppaa ja kehottaa komissiota ehdottamaan kiireellisesti toimenpiteitä tämän kysymyksen ratkaisemiseksi.

YK:n yleissopimusten osapuolten konferenssit

55. Eurooppa-neuvosto tarkasteli Azerbaidžanin Bakussa järjestettävän YK:n ilmastokokouksen (COP29), Kolumbian Calissa järjestettävän biodiversiteettisopimuksen osapuolten konferenssin (COP16) ja Saudi-Arabian Riadissa järjestettävän aavikoitumisen estämistä koskevan yleissopimuksen osapuolten konferenssin (COP16) valmistelujen edistymistä. Se kehottaa toteuttamaan kunnianhimoisia toimia, koska ilmastonmuutos, luontokato, aavikoituminen, maaperän huonontuminen ja saastuminen aiheuttavat yhä enemmän vahinkoja ja häiriöitä. Eurooppa-neuvosto toistaa unionin olevan maailmanlaajuisen solidaarisuuden hengessä sitoutunut saavuttamaan rahoitustavoitteet ja kehottaa myös kolmansia maita tekemään oman osuutensa.

Kaikkien syrjinnän muotojen torjunta

56. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen 15. lokakuuta 2024 hyväksyttyyn neuvoston julkilausumaan juutalaisen elämäntavan vaalimisesta ja antisemitismin torjumisesta. Se toistaa vakavat huolensa viimeaikaisista hälyttävistä tapahtumista ja tuomitsee mitä jyrkimmin kaikki syrjinnän muodot, kuten antisemitismin ja muslimivihan, suvaitsemattomuuden, rasismien ja muukalaisvihan.